

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA CASCO POJAZDÓW LĄDOWYCH (AC) – PROGRAM MOTO

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia AC PROGRAM MOTO zwane dalej OWU określają zasady zawierania umów ubezpieczenia AC przez **BENEFIA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group** zwane dalej Towarzystwem oraz zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

2. OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo z Ubezpieczającymi. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych wymaga formy pisemnej, potwierdzającej ich przyjęcie przez strony umowy, pod rygorem nieważności.

3. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia składane są przez strony tej umowy, powinny być dokonywane na piśmie i doręczane za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym.

DEFINICJE

§ 2.

Przez określenia użyte w OWU rozumie się (definicje w porządku alfabetycznym):

1) odszkodowanie – kwota wyrażona w PLN, którą Towarzystwo jest zobowiązane wypłacić w razie zaistnienia zdarzenia określonego umową ubezpieczenia;

2) okres eksploatacji pojazdu – okres przyjęty do celów umowy ubezpieczenia, liczony od daty pierwszej rejestracji pojazdu do pierwszego dnia obowiązywania umowy ubezpieczenia;

3) pojazd – środek transportu lądowego, przeznaczony do poruszania się po drodze publicznej zgodnie z przepisami o ruchu drogowym, zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) składka – kwota wyrażona w PLN należna Towarzystwu za udzieloną ochronę ubezpieczeniową, w ramach zawartej umowy ubezpieczenia;

5) suma ubezpieczenia – kwota wyrażona w PLN stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa, z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia nie wyższa niż wartość rynkowa pojazdu w dniu zawierania umowy ubezpieczenia;

6) systemy eksperckie – systemy kosztorysowania napraw pojazdów Eurotax lub Audatex oraz systemy wyceny wartości pojazdu Eurotax lub Info-Ekspert;

7) szkoda – strata materialna w ubezpieczonym pojeździe powstała w wyniku zdarzeń określonych w umowie ubezpieczenia na podstawie OWU;

8) szkoda całkowita – utrata, a także uszkodzenie pojazdu w stopniu przekraczającym ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu tj. gdy ustalone w oparciu o kalkulację w systemach eksperckich koszty naprawy pojazdu bez uwzględnienia amortyzacji części zamiennych a także zużycia eksploatacyjnego w ogumieniu, akumulatorze, elementach ciernych układu hamulcowego oraz elementach układu wydechowego – przekraczają 70% wartości pojazdu w chwili zaistnienia szkody;

9) Ubezpieczający – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki;

10) Ubezpieczony – właściciel pojazdu, na rzecz którego zawarta została umowa ubezpieczenia;

11) Ubezpieczyciel – inny niż **BENEFIA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group** podmiot świadczący ochronę ubezpieczeniową w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa zobowiązany do spełnienia określonego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia wypadku;

12) udział własny – zawarta w umowie ubezpieczenia suma pieniężna określona kwotowo lub procentowo, o którą pomniejszana jest wysokość odszkodowania;

13) umowa ubezpieczenia – umowa, w której Towarzystwo zobowiązuje się do spełnienia świadczenia (odszkodowania), jeżeli zajdzie szkoda określona w OWU, a Ubezpieczający zobowiązuje się do opłacenia składki;

14) urządzenie przeciwkradzieżowe – urządzenie służące do zabezpieczenia pojazdu przed kradzieżą, zaakceptowane przez Towarzystwo;

15) wartość rynkowa pojazdu – wartość pojazdu ustalona przez Towarzystwo na podstawie notowań rynkowych cen pojazdu danej marki i typu (modelu) z uwzględnieniem jego roku produkcji, okresu eksploatacji, wyposażenia, stanu technicznego, przebiegu (w km). Notowania rynkowe są ustalone w oparciu o dane zawarte w systemach eksperckich;

16) wypadek ubezpieczeniowy – zdarzenie, objęte zakresem ubezpieczenia określonym w OWU i umowie ubezpieczenia;

17) wyposażenie dodatkowe – trwale zamontowane w pojeździe:

a) radioodtwarzacze, odtwarzacze magnetofonowe, odtwarzacze obrazu i dźwięku wraz z głośnikami, monitorami z wyjątkiem sprzętu audio zintegrowanego i zamontowanego na stałe w pojeździe przez producenta pojazdu;

b) anteny, telefony, radiotelefony, CB-radio;

c) telewizory z osprzętem, dyktafony;

d) taksometry;

e) bagażniki zewnętrzne, haki holownicze;

f) spoilery i nakładki niebędące seryjnym wyposażeniem w danym modelu;

g) napisy i nalepki reklamowe niestanowiące seryjnego, fabrycznego wyposażenia w danym modelu;

h) felgi aluminiowe niestanowiące fabrycznego wyposażenia.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3.

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być pojazdy podlegające rejestracji w Rzeczypospolitej Polskiej stosownie do przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz posiadające aktualne badania techniczne potwierdzone wpisem do dowodu rejestracyjnego, których okres eksploatacji nie przekracza 12 lat.

2. Za zgodą Towarzystwa ubezpieczeniem mogą być objęte pojazdy inne niż wymienione w ust. 1.

3. Łącznie z pojazdem ubezpieczenie obejmuje wyposażenie pojazdu w sprzęt i urządzenia przewidziane przepisami prawa o ruchu drogowym jako niezbędne do utrzymania i używania pojazdu, a także wyposażenie służące bezpieczeństwu jazdy oraz zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą i pożarem, jak również wyposażenie będące seryjnym, fabrycznym wyposażeniem danego modelu pojazdu wraz z fabrycznym wyposażeniem dodatkowym. Ubezpieczenie obejmuje również elementy instalacji gazowej, w którą wyposażony jest pojazd, jeżeli jest ona wykonana zgodnie z zasadami wiedzy i techniki, a następnie pojazd został dopuszczony do ruchu zgodnie z wpisem dokonanym w dowodzie rejestracyjnym.

4. Do wyposażenia, o którym mowa w ust. 3, nie zalicza się wyposażenia dodatkowego.

5. Wyposażenie dodatkowe, o którym mowa w ust. 4, może być objęte ubezpieczeniem na pisemny wniosek Ubezpieczającego, w ramach odrębnej sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie, po opłaceniu dodatkowej składki.

6. Suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego, o którym mowa w ust. 4, nie może być wyższa niż 20% sumy ubezpieczenia pojazdu.

ZAKRES TERYTORIALNY

§ 4.

1. Umową ubezpieczenia objęte są szkody powstałe na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz pozostałych krajów Europy, a także Maroka, Tunezji, Izraela i Iranu z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Na terytorium Albanii, Białorusi, Mołdawii, Rosji i Ukrainy, ubezpieczeniem objęte są jedynie szkody powstałe wskutek zdarzeń określonych w § 5 ust. 1 pkt 1–6.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 5.

1. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej w razie zaistnienia szkody w ubezpieczonym pojeździe powstałej wskutek następujących zdarzeń:

- 1) zderzenia się z innym pojazdem lub pojazdami;
- 2) zderzenia się z przedmiotami, osobami lub zwierzętami znajdującymi się poza pojazdem;
- 3) działania osób trzecich polegającego na uszkodzeniu, zniszczeniu pojazdu, wyposażenia pojazdu lub ich części;
- 4) powodzi, zatopienia, gradobicia, uderzenia pioruna lub działania innych sił przyrody pojawiających się nagle, których nie można było przewidzieć i im zapobiec;
- 5) pożaru lub wybuchu powstałych w wyniku działania na pojazd czynników zewnętrznych;
- 6) nagłego działania na pojazd zewnętrznego czynnika termicznego lub chemicznego, z wyłączeniem opadu skażonego substancjami radioaktywnymi lub chemicznymi;
- 7) utraty pojazdu, wyposażenia lub ich części wskutek kradzieży, kradzieży z włamaniem, rozboju, wymuszenia rozbójniczego lub zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia.

2. Warunkiem udzielenia ochrony ubezpieczeniowej przez Towarzystwo jest posiadanie przez pojazd następującej liczby zabezpieczeń przeciwkradzieżowych z listy urządzeń przeciwkradzieżowych zaakceptowanych przez Towarzystwo:

- 1) samochody osobowe o wartości do 60 000,00 PLN brutto (tj. z podatkiem od towarów i usług) oraz ciężarowe (niezależnie od wartości) – minimum jedno urządzenie przeciwkradzieżowe;
- 2) samochody osobowe o wartości powyżej 60 000,00 PLN brutto (tj. z podatkiem od towarów i usług) – minimum dwa urządzenia przeciwkradzieżowe.

Samochody w nadwoziu typu: CABRIOLET, COUPE, KOMBII, LIMUZYNA, HATCHBACK, LIFTBACK, SEDAN, MINIVAN, ROADSTER, TARGA, VAN traktowane są jako samochody osobowe bez względu na wpis dokonany w dowodzie rejestracyjnym.

3. Towarzystwo zastrzega sobie prawo do wprowadzenia na określonym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub na określone modele pojazdów zastrzonych wymogów dotyczących zabezpieczenia przeciwkradzieżowego pojazdów, których spełnienie jest niezbędne do zawarcia umowy ubezpieczenia przez Towarzystwo.

4. Ubezpieczający zobowiązany jest na żądanie Towarzystwa przedłożyć dokumenty wykonania montażu wymaganych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych. Lista urządzeń przeciwkradzieżowych zaakceptowanych przez Towarzystwo jest dostępna do wglądu w siedzibie Towarzystwa lub u agenta Towarzystwa. Towarzystwo akceptuje także fabryczne urządzenia przeciwkradzieżowe.

5. W zależności od wyboru przez Ubezpieczającego sposobu rozliczenia szkody powstałej wskutek zdarzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1–6, umowa może być zawarta w wariantcie:

1) „kosztorys” – gdzie rozliczenie szkody następuje w oparciu o kalkulację kosztów naprawy tj. zgodnie z § 18 ust. 2 pkt 1 przy uwzględnieniu § 18 ust. 6;

2) „naprawa albo kosztorys” – gdzie rozliczenie szkody następuje w zależności od dokonanej przy zgłaszaniu szkody wyboru jednego ze sposobów rozliczenia szkody, o których mowa w § 18 ust. 2.

6. Zawarcie umowy w wariantcie „kosztorys” jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy okres eksploatacji pojazdu przekracza 3 lata.

7. Wybór wariantu umowy („kosztorys” albo „naprawa albo kosztorys”), o którym mowa w ust. 5, jest dokonywany przez Ubezpieczającego we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6.

1. Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności jeżeli Ubezpieczający albo osoba, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym wyrządził szkodę umyślnie. Jeśli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

2. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek zasady określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

3. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

1) powstałe na następstwie zdarzenia, które zaistniało na skutek pozostawania przez kierującego pojazdem właściciela pojazdu albo kierującą pojazdem osobę, z którą właściciel pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym albo za którą ponosi odpowiedzialność albo upoważnioną do prowadzenia pojazdu przez jego właściciela, w stanie nietrzeźwości (w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) albo w stanie po użyciu alkoholu (w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) albo w stanie po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii – tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.);

2) powstałe w następstwie zdarzenia, które zaistniało na skutek błędów w taktyce lub technice jazdy popełnionych przez nieposiadającego wymaganych prawem uprawnień do prowadzenia pojazdu właściciela pojazdu albo przez nieposiadającą wymaganych prawem uprawnień do prowadzenia pojazdów osobę, z którą właściciel pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym albo za którą ponosi odpowiedzialność albo upoważnioną do prowadzenia pojazdu przez jego właściciela;

3) powstałe wskutek następstw działań wojennych lub o charakterze wojennym (bez względu na to czy wojna została wypowiedziana czy nie), wojny domowej, inwazji, wrogich działań obcego państwa, rebelii, rewolucji, powstania, rozruchów i zamieszek, strajków, lokautów, aktów sabotażu, zamieszek wewnętrznych, wojskowego lub cywilnego zamachu stanu, zorganizowanych działań lub działań w złym zamiarze osób działających w imieniu lub w powiązaniu z organizacjami politycznymi, spisku, konfiskaty, rekwizycji, zajęcia, zniszczenia lub uszkodzenia z nakazu organów sprawujących władzę;

4) powstałe w związku z aktami terroru rozumianymi jako działania z użyciem siły, przemocy lub groźby użycia przemocy przez osobę lub grupę osób działających samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji bądź rządu w celach politycznych, ekonomicznych, religijnych, ideologicznych lub podobnych, włączając w to zamiar wywarcia wpływu na rząd bądź zastraszenia społeczeństwa lub jakiegokolwiek jego części;

5) powstałe wskutek następstw reakcji jądrowej, promieniowania jądrowego lub skażenia promieniotwórczego;

6) powstałe w następstwie zdarzenia, które zaistniało na skutek działań podejmowanych w związku z usiłowaniem popełnienia lub popełnieniem przestępstwa przez właściciela pojazdu albo przez osobę, z którą właściciel pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym albo za którą ponosi odpowiedzialność albo upoważnioną do prowadzenia pojazdu przez jego właściciela;

7) powstałe w pojeździe stanowiącym własność innej osoby niż wymieniona jako właściciel w dokumencie ubezpieczenia z zastrzeżeniem sytuacji, gdy prawo własności pojazdu przeszło w ramach umowy leasingowej na rzecz korzystającego lub w ramach umowy kredytowej na rzecz kredytobiorcy, a umowa ubezpieczenia nie uległa rozwiązaniu;

8) powstałe w następstwie zdarzenia, które zaistniało na skutek nieprawidłowego stanu technicznego ubezpieczonego pojazdu, jeżeli pojazd ten pomimo wymogów prawnoadministracyjnych nie miał w dacie zdarzenia skutkującego powstaniem szkody ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego;

9) eksploatacyjne tj. szkody powstałe w wyniku zużycia, korozji, utlenienia lub zawilgocenia pojazdu, jego części lub wyposażenia;

10) powstałe w następstwie użytkowania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem, a także zaistniałe na skutek niewłaściwego załadowania lub przewożenia ładunku lub bagażu;

11) które są niższe niż 700,00 PLN;

12) powstałe w trakcie wykonywania napraw, przeglądów, konserwacji lub modernizacji pojazdu oraz w pojeździe powierzonym do komisowej sprzedaży;

13) powstałe wskutek kradzieży pojazdu lub kradzieży z włamaniem:

a) w przypadku pozostawienia w pojeździe kluczyka lub sterownika, służących do otwarcia lub uruchomienia pojazdu, lub dokumentów pojazdu (dowodu rejestracyjnego lub karty pojazdu);

b) w przypadku, gdy po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru kierującego lub pasażerów nie dokonano, na skutek rażącego niedbalstwa, zabezpieczenia poza pojazdem dokumentów pojazdu (dowodu rejestracyjnego lub karty pojazdu) lub kluczyka lub sterownika, służących do otwarcia lub uruchomienia pojazdu lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych;

c) w przypadku niezabezpieczenia pojazdu w sposób przewidziany w konstrukcji i nieuruchomienia wszystkich urządzeń zabezpieczających pojazd przed kradzieżą podczas każdorazowego opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażerów;

14) polegające na utracie kluczyków, sterowników, kart i innych urządzeń umożliwiających otwieranie lub uruchamianie pojazdu lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

4. Jeżeli nie umówiono się inaczej ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe:

1) podczas wyścigów, rajdów, jazd konkursowych i związanych z nimi treningów;

2) podczas używania pojazdu jako rekwizytu;

3) podczas jazd próbnych;

4) w pojazdach wynajmowanych zarobkowo przez osoby prowadzące wypożyczalnie pojazdów;

5) w wyposażeniu dodatkowym niefabrycznym, jeżeli nie dokonano dodatkowego ubezpieczenia;

6) w pojazdach wykorzystywanych do nauki jazdy;

7) w pojazdach wykorzystywanych do zarobkowego przewozu osób (np. TAXI).

5. Szkody, o których mowa w ust. 4 mogą być objęte ochroną ubezpieczeniową na pisemny wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7.

1. Sumę ubezpieczenia pojazdu ustala Ubezpieczający w porozumieniu z Towarzystwem.

2. Górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa za każde zdarzenia szkodowe w okresie ubezpieczenia stanowi określona w umowie suma ubezpieczenia. Jeżeli nie umówiono się inaczej zdarzenia skutkujące wypłatą odszkodowania powodują zmniejszenie sumy ubezpieczenia o kwotę wypłaconego odszkodowania w okresie ubezpieczenia (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Po wypłacie odszkodowania Ubezpieczający może dokonać doubezpieczenia pojazdu do wartości ustalonej na podstawie systemów eksperckich.

3. Przy ustalaniu sumy ubezpieczenia określa się rynkową wartość pojazdu ustaloną na podstawie systemów eksperckich. Przy ustalaniu sumy ubezpieczenia nie bierze się pod uwagę wartości zabytkowej i kolekcjonerskiej pojazdu oraz wynikającej z upodobań i subiektywnej oceny Ubezpieczającego. W przypadku pojazdów fabrycznie nowych sumę ubezpieczenia stanowi wartość pojazdu wyszczególniona w fakturze, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Jeżeli ubezpieczenie obejmuje także wyposażenie dodatkowe pojazdu, to we wniosku o ubezpieczenie tego wyposażenia Ubezpieczający określa oddzielnie dla każdego elementu rok jego produkcji oraz wartość.

5. W przypadku zawierania umowy ubezpieczenia przez podatnika podatku od towarów i usług jeżeli przysługuje mu prawo do odliczenia w całości lub w części podatku od towarów i usług naliczonego przy nabyciu ubezpieczonego pojazdu, przy ustalaniu sumy ubezpieczenia bierze się pod uwagę wartość rynkową pojazdu netto tj. bez podatku od towarów i usług.

UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 8.

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego po należyтым wypełnieniu formularza wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia dostarczonego przez Towarzystwo. Wniosek stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.

2. Umowę ubezpieczenia zawiera się po przeprowadzeniu oględzin i sprawdzeniu cech identyfikacyjnych pojazdu wraz z wyposażeniem. Zasada ta ma zastosowanie również do wyposażenia dodatkowego, jeżeli umowa ubezpieczenia przewiduje jego ochronę.

3. Jeżeli pojazd zgłoszony jest do ubezpieczenia w Towarzystwie po raz pierwszy, Ubezpieczający ma obowiązek przedłożyć dokument stwierdzający źródło pochodzenia pojazdu.

4. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, chyba że strony umowy postanowiły inaczej.

5. Zawarcie umowy ubezpieczenia Towarzystwo potwierdza dokumentem ubezpieczenia (polisą).

6. Jeżeli umowa ubezpieczenia zawarta została na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy.

7. Odstąpienie od umowy, o którym mowa w ust. 6, nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 9.

1. Składka ubezpieczeniowa ustalana jest za czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa według taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia w oparciu o poniższe kryteria:

1) suma ubezpieczenia;

2) rodzaj i marka pojazdu;

3) okres eksploatacji pojazdu;

4) miejsce zamieszkania albo siedziba Ubezpieczającego, a w przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek miejsce zamieszkania albo siedziba Ubezpieczonego;

5) dotychczasowy przebieg:

a) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych;

b) ubezpieczenia casco pojazdów lądowych;

6) wariant ubezpieczenia (określony w § 5 ust. 5);

7) data uzyskania uprawnień do prowadzenia pojazdu;

8) wiek Ubezpieczającego, a w przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek wiek Ubezpieczonego;

9) przeznaczenie pojazdu.

2. Składka za 12-sto miesięczny okres ubezpieczenia jest opłacana jednorazowo albo w ratach według zasad określonych w taryfie składek w terminach wskazanych w dokumencie ubezpieczenia. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres krótszy niż 12 miesięcy składka płatna jest jednorazowo.

3. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczeniowego przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 10.

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.

2. Jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka.

3. W razie niezapłacenia w terminie drugiej lub kolejnej raty składki Towarzystwo wezwie Ubezpieczającego do jej zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Nieopłacenie składki w określonym powyżej terminie powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa.

§ 11.

Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się z chwilą wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

1) w dniu oznaczonym w dokumencie ubezpieczenia jako koniec okresu ubezpieczenia;

2) w terminie określonym w § 10 ust. 3;

3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia;

4) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą;

5) z dniem przeniesienia własności pojazdu na inną osobę, chyba że zbycie pojazdu następuje w ramach umowy leasingowej na rzecz korzystającego lub umowy kredytowej na rzecz kredytobiorcy;

6) z dniem wyrejestrowania pojazdu;

7) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO

§ 12.

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, o które został zapytany w formularzu wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela powyższy obowiązek ciąży na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.

2. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest okazać następujące dokumenty:

1) dowód rejestracyjny;

2) kartę pojazdu, jeśli została wydana;

3) fakturę zakupu pojazdu albo umowę sprzedaży;

4) dowód potwierdzający zamontowanie w pojeździe urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą;

5) zaświadczenia o dotychczasowym przebiegu ubezpieczeń, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 5.

Towarzystwo może odstąpić od wymogu przedłożenia zaświadczenia, o którym mowa w pkt 5, pod warunkiem złożenia oświadczenia o dotychczasowym przebiegu ubezpieczenia w formie określonej w formularzu wniosku, o którym mowa w § 8 ust. 1. Towarzystwo zastrzega sobie możliwość weryfikacji złożonego oświadczenia, o którym mowa powyżej.

3. W czasie trwania umowy do obowiązków Ubezpieczającego lub przedstawiciela, o którym mowa w ust. 1, należy niezwłoczne informowanie o:

1) zmianie adresu;

2) zbyciu lub wyrejestrowaniu pojazdu

oraz o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 1.

4. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na cudzy rachunek, to obowiązki o których mowa w ust. 1 i 3, spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1, 3 i 4 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1, 3 i 4 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy może zażądać zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia.

7. W razie zgłoszenia żądania, o którym mowa w ust. 6, druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU

§ 13.

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania z pojazdu obowiązany jest:

1) przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu wypadku;

2) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;

3) nie dokonywać w uszkodzonym pojeździe żadnych zmian nieuzasadnionych koniecznością kontynuowania dalszej bezpiecznej jazdy;

4) nie dokonywać naprawy bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez przedstawiciela Towarzystwa;

5) w razie zderzenia z innym pojazdem odnotować dane dotyczące pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a także numer polisy, nazwę i adres Ubezpieczyciela w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych;

6) w razie szkody z udziałem pieszego odnotować w miarę możliwości jego dane osobowe i adres (w odniesieniu do osób niepełnoletnich – dane opiekunów);

7) w razie szkody z udziałem zwierząt domowych lub hodowlanych ustalić w miarę możliwości dane właściciela i jego Ubezpieczyciela w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

2. Towarzystwo zwraca w granicach sumy ubezpieczenia koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

3. Po zaistnieniu szkody Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania z pojazdu zobowiązany jest:

1) niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni roboczych od daty stwierdzenia szkody, zawiadomić Towarzystwo o zaistniałej szkodzie (zgłaszając szkodę pod nr telefonu wskazany w dokumencie ubezpieczenia) oraz udzielić informacji i wyjaśnień odnośnie okoliczności i rozmiaru szkody, a także możliwości realizacji przez Towarzystwo roszczeń regresowych wobec sprawcy szkody lub jego Ubezpieczyciela. O kradzieży całego pojazdu należy powiadomić Towarzystwo nie później niż w ciągu 2 dni od daty stwierdzenia szkody;

2) w przypadku, gdy szkoda powstała poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zawiadomić Towarzystwo o jej zaistnieniu niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od daty powrotnego przekroczenia granicy;

3) niezwłocznie zawiadomić o zdarzeniu policję, jeśli istnieje podejrzenie, że szkoda powstała w wyniku czynu karalnego, w tym w wyniku kradzieży pojazdu lub jego części oraz włamania do pojazdu, a także w razie wypadku z ofiarami w ludziach;

4) w razie powstania szkody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powiadomić miejscową policję lub inne właściwe organy ścigania.

4. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie wykonał obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

5. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie dokonają zgłoszenia szkody w terminach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2 z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa i przyczyniło się to do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku, Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie. Wskazane w zdaniu poprzednim skutki braku zawiadomienia o wypadku nie następują, jeżeli w terminie wyznaczonym do zawiadomienia Towarzystwo otrzymało wiadomość o okolicznościach, które Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązani byli podać do jego wiadomości.

§ 14.

1. Ubezpieczający obowiązany jest przedłożyć Towarzystwu wszelkie żądane dokumenty pojazdu, w tym rachunek zakupu lub umowę sprzedaży, dowód odprawy celnej, dowód rejestracyjny (polski lub kraju pochodzenia pojazdu), kartę pojazdu, książkę gwarancyjną, prawo jazdy kierującego pojazdem w chwili powstania szkody, a także dokument ubezpieczenia oraz inne posiadane dokumenty pozwalające na określenie przyczyny powstania szkody lub wpływające na ustalenie okoliczności jej powstania.

2. Ubezpieczający obowiązany jest do współdziałania z Towarzystwem w toku czynności zmierzających do ustalenia zasadności roszczeń i rozmiaru szkody, jak również do udzielenia wszelkiej pomocy w dochodzeniu roszczeń przeciwko sprawcy szkody, w tym zabezpieczenia możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.

3. Obowiązki zawarte w ust. 1 i 2 spoczywają także na Ubezpieczonym w przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 15.

1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania następuje na podstawie dokumentów przedłożonych przez Ubezpieczającego, a także dokumentów zebranych przez Towarzystwo. Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji dokumentów otrzymanych od Ubezpieczającego oraz zasięgnięcia opinii rzeczoznawców.

2. W przypadku ustalenia sumy ubezpieczenia w oparciu o wartość rynkową netto pojazdu tj. bez podatku od towarów i usług, wysokość odszkodowania ustala się również w kwotach netto tj. bez podatku od towarów i usług.

§ 16.

1. W razie szkody całkowitej odszkodowanie jest równe wartości rynkowej pojazdu w dniu powstania szkody, nie większej niż suma ubezpieczenia. Dla pojazdu przyjętego do ubezpieczenia jako fabrycznie nowy, jeżeli szkoda całkowita (w tym utrata pojazdu wskutek kradzieży, kradzieży z włamaniem, rozboju, wymuszenia rozbójniczego) nastąpiła w okresie do 12 miesięcy włącznie licząc od daty wystawienia faktury potwierdzającej zakup pojazdu, odszkodowanie jest równe sumie ubezpieczenia.

2. W przypadku szkody całkowitej polegającej na uszkodzeniu pojazdu w stopniu przekraczającym ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy z kwoty odszkodowania potrąca się wartość pozostałości, tj. wartość elementów i zespołów pojazdu nieuszkodzonych lub uszkodzonych w takim stopniu, że posiadają wartość handlową. Wartości pozostałości nie potrąca się, jeżeli szkoda nastąpiła poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i zgodnie z porozumieniem stron pojazd będzie złomowany za granicą. W takim przypadku Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek koszty związane z transportem pojazdu na miejsce złomowania, jego składowaniem oraz złomowaniem.

3. Wartość pozostałości, o których mowa w ust. 2, ustalana jest przy uwzględnieniu rozmiaru i zakresu uszkodzeń oraz stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu.

4. W razie całkowitego zniszczenia albo utraty wyposażenia dodatkowego Towarzystwo ustala wysokość odszkodowania przyjmując wartość wynikającą z umowy ubezpieczenia z potrąceniem faktycznego stopnia zużycia.

5. Suma pieniężna wypłacana przez Towarzystwo z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody, z wyjątkiem szkody całkowitej dotyczącej pojazdu przyjętego do ubezpieczenia jako fabrycznie nowy.

§ 17.

W przypadku uszkodzenia pojazdu lub jego części zakres uszkodzeń ustalany jest w powypadkowej ocenie technicznej (protokole oględzin) dokonanej przez Towarzystwo.

§ 18.

1. Jeżeli koszty naprawy nie przekraczają 70% wartości rynkowej pojazdu w dniu zaistnienia szkody, odszkodowanie obejmuje:

1) koszt nowych części, w tym nadwozia pojazdu i kabiny kierowcy, z uwzględnieniem ust. 4 i 5;

2) koszt robocizny.

2. Wysokość odszkodowania ustala się przy zastosowaniu jednego z poniższych sposobów (wedle wyboru Ubezpieczającego):

1) na podstawie kalkulacji kosztów naprawy sporządzonej przez Towarzystwo lub na jego zlecenie przy uwzględnieniu norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu w systemach eksperckich oraz średnich stawek za 1 roboczogodzinę stosowanych przez warsztaty naprawcze w miejscu zamieszkania albo siedziby właściciela pojazdu. Ceny części zamiennych nie mogą być wyższe od cen stosowanych przez autoryzowanych przedstawicieli producenta pojazdu;

2) na podstawie oryginalnych rachunków za naprawę pojazdu, wystawionych imiennie na właściciela pojazdu lub użytkownika (jeżeli pojazd jest użytkowany na podstawie umowy leasingu lub został nabyty za pomocą kredytu a właścicielem pojazdu jest bank), zawierających dane identyfikujące naprawiony pojazd. W takim przypadku przed

rozpoczęciem naprawy wymagane jest przedstawienie Towarzystwu do weryfikacji kalkulacji kosztów naprawy. Jeżeli przed rozpoczęciem naprawy Towarzystwo nie otrzymało kalkulacji kosztów naprawy, to weryfikacji podlegają przedłożone rachunki za naprawę;

3) na podstawie ugody zawartej pomiędzy Towarzystwem a właścicielem pojazdu.

3. W przypadku wyboru przez Ubezpieczającego wariantu „kosztorys”, o którym mowa w § 5 ust. 5 pkt 1, do obliczenia wartości odszkodowania stosuje się tylko zasady określone w ust. 2 pkt 1 i 3. Zasad określonych w ust. 2 nie stosuje się, jeżeli naprawa jest dokonywana poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku zastosowanie ma § 19.

4. Jeżeli nie umówiono się inaczej przy ustalaniu kosztów naprawy potrąca się z ceny części zamiennych, które zostały zakwalifikowane do wymiany, kwoty odpowiadające wskaźnikowi amortyzacji. Wskaźnik amortyzacji zależy od okresu eksploatacji pojazdu i wynosi odpowiednio:

- 1) okres eksploatacji pojazdu do 4 lat – wskaźnik 0%;
- 2) okres eksploatacji pojazdu powyżej 4 lat do 5 lat – wskaźnik 10%;
- 3) okres eksploatacji pojazdu powyżej 5 lat do 6 lat – wskaźnik 15%;
- 4) okres eksploatacji pojazdu powyżej 6 lat do 7 lat – wskaźnik 20%;
- 5) okres eksploatacji pojazdu powyżej 7 lat do 8 lat – wskaźnik 30%;
- 6) okres eksploatacji pojazdu powyżej 8 lat – wskaźnik 50%.

Jeżeli w okresie eksploatacji pojazdu dokonano wymiany części (zespołów) i zostało to udokumentowane oryginalnymi rachunkami, amortyzację tych części (zespołów) ustala się indywidualnie przy uwzględnieniu okresu ich użytkowania.

5. Przy ustalaniu odszkodowania za szkody polegające na uszkodzeniu ogumienia, akumulatora, elementów ciernych układu hamulcowego i elementów układu wydechowego uwzględnia się stopień zużycia eksploatacyjnego określany w powypadkowej ocenie technicznej (protokole oględzin) uszkodzonego pojazdu.

6. W zależności od okresu eksploatacji pojazdu przy wyliczaniu wysokości odszkodowania brane są pod uwagę ceny następujących części zamiennych:

- 1) dla pojazdów, których okres eksploatacji nie przekracza 3 lat – ceny oryginalnych części zamiennych producenta pojazdu;
- 2) dla pojazdów, których okres eksploatacji przekracza 3 lata – ceny nieoryginalnych części zamiennych porównywalnej jakości tj. części zamiennych, których producent zaświadczy, że są one tej samej jakości co komponenty, które są lub były stosowane do montażu danych pojazdów samochodowych. W przypadku braku takich części pod uwagę brane są ceny części, o których mowa w pkt 1.

§ 19.

1. Jeżeli szkoda nastąpiła poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i pojazd wymaga naprawy w zakresie niezbędnym do kontynuowania bezpiecznej jazdy (naprawa prowizoryczna), właściciel pojazdu lub osoba działająca na jego zlecenie mogą dokonać takiej naprawy, jeżeli jej koszt nie przekracza równowartości 1 000 €. Jeżeli koszt naprawy przekracza tę kwotę, to naprawa prowizoryczna może być dokonana tylko za zgodą Towarzystwa lub jego zagranicznego przedstawiciela.

2. Jeżeli koszty naprawy prowizorycznej zostały poniesione bezpośrednio przez właściciela pojazdu lub osobę działającą na jego zlecenie, zwrot tych kosztów następuje w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie imiennych oryginalnych rachunków.

3. Jeżeli przeprowadzona za granicą naprawa przekracza zakres niezbędny do kontynuowania bezpiecznej jazdy lub wykracza poza upoważnienie udzielone przez Towarzystwo lub jego zagranicznego przedstawiciela, odszkodowanie w tej części jest ustalane i wypłacane według:

1) cen części zamiennych określonych w rachunku za naprawę pojazdu, jednak nie wyżej niż ceny stosowane w punktach sprzedaży autoryzowanych przez producenta na terenie Rzeczypospolitej Polskiej; oraz

2) średnich stawek za roboczogodzinę stosowanych przez zakłady naprawcze w miejscu zamieszkania albo siedziby właściciela pojazdu, przy czym nie mogą być one wyższe od średnich stawek za roboczogodzinę stosowanych w autoryzowanych przez producenta stacjach naprawczych znajdujących się w miejscu zamieszkania albo siedziby właściciela pojazdu.

4. Jeżeli koszty naprawy pojazdu zostały poniesione w walucie zagranicznej, to wysokość odszkodowania jest obliczana w złotych polskich (PLN) przy uwzględnieniu kursu waluty zagranicznej ogłoszonego przez NBP na dzień poniesienia kosztów naprawy.

§ 20.

Jeżeli ten sam pojazd w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej zakładach ubezpieczeń (w tym w Towarzystwie) na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między zakładami ubezpieczeń każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

UDZIAŁ WŁASNY

§ 21.

Za odpowiednio zmniejszoną składkę umowa ubezpieczenia może być zawarta z zastosowaniem procentowego udziału własnego w każdej szkodzie w wysokości 10% wartości szkody.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 22.

Odszkodowanie wypłacane jest właścicielowi pojazdu.

§ 23.

Odszkodowanie płatne jest w złotych polskich (PLN).

§ 24.

1. Odszkodowanie za szkodę polegającą na utracie pojazdu wypłacane jest wyłącznie po:

- 1) podpisaniu przez Ubezpieczonego oświadczenia o przeniesieniu prawa własności skradzionego pojazdu na rzecz Towarzystwa;
- 2) wyrejestrowaniu pojazdu;
- 3) przekazaniu Towarzystwu wszystkich urządzeń służących do uruchomienia zamontowanych w pojeździe zabezpieczeń przeciwkradzieżowych;
- 4) przekazaniu Towarzystwu wszelkich posiadanych dokumentów dotyczących pochodzenia pojazdu;
- 5) przekazaniu Towarzystwu posiadanych dokumentów dotyczących pojazdu – dowód rejestracyjny i karta pojazdu (jeżeli była wydana);
- 6) przekazaniu Towarzystwu wszystkich posiadanych kluczyków lub sterowników pojazdu (w tym dorobionych w okresie trwania umowy ubezpieczenia) służących do otwarcia lub uruchomienia pojazdu.

2. Jeżeli utracony pojazd został odzyskany po wypłacie odszkodowania przez Towarzystwo, prawo własności pojazdu może być przeniesione na osobę, na rachunek której umowa ubezpieczenia została zawarta, na warunkach wzajemnie uzgodnionych. Przy ponownym przeniesieniu praw własności Towarzystwo żąda zwrotu wypłaconego odszkodowania.

§ 25.

1. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

2. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe w terminie 30 dni, to świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności

wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo powinno spełnić w terminie przewidzianym w ust. 1.

3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż zgłoszone roszczenie, Towarzystwo informuje Ubezpieczającego o tym na piśmie w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia wraz z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 26.

1. Z dniem zapłaty odszkodowania roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Towarzystwo do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Towarzystwa.

2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. W przypadku, gdy Ubezpieczający zrzekł się odszkodowania od sprawcy lub je ograniczył, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się roszczenia lub jego ograniczenie zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, Towarzystwu przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

4. Zasady wynikające z ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 27.

1. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, a w szczególności Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

2. Ubezpieczający i Ubezpieczeni mogą kierować do Towarzystwa skargi i zażalenia (reklamacje).

3. Skargi i zażalenia mogą dotyczyć ujawnionych wad w realizacji usługi przez Towarzystwo, a także wszelkich innych uchybień w przedmiocie jego działalności.

4. Skargi i zażalenia należy kierować na adres Towarzystwa (wskazany w dokumencie ubezpieczenia) w formie pisemnej za pośrednictwem

poczty, postańca lub osobiście, ewentualnie przez pełnomocnika dysponującego pisemnym pełnomocnictwem.

5. Odpowiedź na skargę lub zażalenie jest sporządzana na piśmie i doręczana za pośrednictwem poczty (listem poleconym) w terminie 30 dni od daty otrzymania skargi lub zażalenia.

6. W uzasadnionych przypadkach w terminie, o którym mowa w ust. 5, Towarzystwo może na piśmie poinformować osobę, która wniosła skargę lub zażalenie, że odpowiedź zostanie udzielona w terminie późniejszym, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 14 dni licząc od upływu terminu wskazanego w ust. 5, chyba że rozpatrzenie skargi lub zażalenia przez Towarzystwo zależy od uprzedniego zajęcia stanowiska przez inny podmiot lub instytucję.

7. W przypadkach, o których mowa w ust. 6, informacja kierowana przez Towarzystwo zawiera wyjaśnienie przyczyn opóźnienia oraz wskazanie okoliczności, które muszą jeszcze zostać ustalone, jak również maksymalny termin, w którym zostanie udzielona odpowiedź na skargę lub zażalenie.

8. Ubezpieczający lub Ubezpieczeni mogą zwrócić się o pomoc do Rzecznika Ubezpieczonych.

9. Konsumenci, którzy są stroną umów ubezpieczenia, do których zastosowanie mają niniejsze OWU, mogą zwrócić się o pomoc do powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów.

10. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

11. W przypadku sporów wynikających z umów ubezpieczenia, do których zastosowanie mają niniejsze OWU, możliwe jest wystąpienie z powództwem do sądu powszechnego. Powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 28.

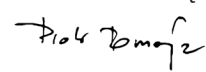
OWU zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu **BENEFIA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group** nr 1/22/2013 z dnia 04 lipca 2013 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 21 października 2013 r.

PREZES ZARZĄDU

Paweł Bisek

CZŁONEK ZARZĄDU

Piotr Domagała

NOTATKI